

PRZYKŁAD DOBREJ PRAKTYKI

Nazwa placówki, w której realizowane jest działanie	PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA NR 2 W LEGNICY		
Imię i nazwisko dyrektora placówki	EWA TYMBURSKA		
Adres	Legnica, ul. Witelona 8	Telefon	76 72 33 100
Imię i nazwisko osoby upoważnionej do kontaktu	Monika Mastalerz		
Zakres działania:	Wczesna profilaktyka niepowodzeń edukacyjnych		
Temat działania:			
Badania przesiewowe gotowości szkolnej dzieci 5-6 letnich z oddziałów rocznego przygotowania przedszkolnego pt. „Będę uczniem”.			

Uzasadnienie podjęcia tematu:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2 w Legnicy rozpoczęła tą aktywność w swojej działalności ze względu na istniejące w tym zakresie potrzeby środowiska lokalnego. Panujące przepisy oświatowe wymagają podejmowanie działań z zakresu wczesnej profilaktyki niepowodzeń szkolnych. Dodatkowo obniżenie wieku szkolnego i związane z tym niepokoje, zwłaszcza ze strony rodziców, wymusiły dokładne przyjrzenie się gotowości szkolnej dzieci. Istotne jest wczesne dostrzeżenie niepokojących symptomów zwiastujących ewentualne trudności szkolne dziecka, gdyż umożliwi to objęcia go wszechstronną opieką, nastawioną na niwelowanie i zapobieganie przyszłym problemom szkolnym. Dziecko powinno być wspierane zarówno przez szkołę jak i środowisko domowe. Rodzice powinni dostać kompleksowe informacje na temat problemów swoich dzieci, a także wszechstronną wiedzę na temat sposobów pomocy swojemu w warunkach domowych.

Założenia

- wsparcie przedszkoli w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez objęcie badaniem możliwie największej liczby dzieci z oddziałów rocznego przygotowania przedszkolnego, będących pod opieką PPP-2,
- wyłonienie z populacji tych dzieci, których zachowanie lub wyniki testów wskazują na nieprawidłowości rozwojowe,
- przeprowadzenie pełnej diagnozy psychologiczno-pedagogicznej wyżej wymienionych dzieci,
- podjęcie szybkiej interwencji i pomoc dziecku poprzez specjalistyczne ukierunkowane działania,
- objęcie dziecka terapią specjalistyczną,
- udzielanie rodzicom i nauczycielom wsparcia i wskazówek do pracy z dzieckiem.

Cel / cele działania:

- wczesna profilaktyka niepowodzeń szkolnych u dzieci rozpoczynających edukację szkolną,
- wspomaganie szkół w zakresie organizowania pomocy psychologiczno - pedagogicznej na rzecz dziecka,
- wspomaganie rodziców dzieci w działania opiekuńczo - wychowawcze,
- zapewnienie dzieciom pomocy specjalistycznej na terenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 2 w Legnicy (diagnoza pedagogiczna, psychologiczna, logopedyczna: terapia specjalistyczna),
- diagnoza dziecka w celu wczesnego podjęcia pracy korekcyjno - kompensacyjnej i stymulującej,
- wskazanie rodzicom poziomu rozwoju dziecka w poszczególnych zakresach rozwojowych,

- zapobieganie pogłębianiu się istniejących już deficytów rozwojowych,
- przygotowanie dziecka i rodziny do podjęcia nauki w szkole,
- ustalenie form pomocy,
- pomoc rodzicom w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- wspomaganie nauczycieli w realizacji funkcji edukacyjnej

Opis działania:

Procedura badania:

- Badania przesiewowe przeprowadzane są na podstawie pisemnego zgłoszenia kierowanego do PPP-2 przez placówki, gdzie realizowane jest roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne.
- Badania przesiewowe „Będę uczniem” – znajdują się na stałe w ofercie naszej placówki.
- Badaniem objęci są uczniowie rocznego przygotowania przedszkolnego w rejonie działania poradni.
- Badania odbywają się na podstawie pisemnej zgody rodziców/opiekunów prawnych dziecka (oświadczenie zbiera wychowawca klasy).
- Badanie odbywa się na terenie szkoły/przedszkola po uprzednim omówieniu warunków współpracy z nauczycielem/wychowawcą.
- Badania przesiewowe wśród dzieci przeprowadzane są w oparciu o opracowane przez pracowników Poradni narzędzie.
- Po badaniu rodzice/opiekunowie prawni dziecka otrzymują pisemną informację o wynikach diagnozy oraz zalecenia.
- Rodzice mogą skorzystać z indywidualnej konsultacji na terenie szkoły lub przedszkola. Dodatkowo na terenie placówki przeprowadza się prelekcję, na której omawia się cele, założenia i wyniki badań oraz ukierunkowuje pracę samokształceniową z dzieckiem w domu.
- Wyniki badań dzieci omawiane są z ich wychowawcą / na podstawie zgody rodzica-opiekuna prawnego.
- Rodzice dzieci wytypowanych do pogłębionej diagnozy psychologiczno-pedagogicznej dostają dokładne informacje dotyczące sposobu umówienia dziecka na badania (adres Poradni, telefon, nazwiska diagnostów, ich godziny pracy oraz numery gabinetów).
- Po zakończeniu badań opracowana jest informacja zbiorcza przeznaczona dla dyrektora szkoły/ przedszkola oraz raport.

Sposób realizacji:

1. Konsultacja z nauczycielem służąca poznaniu mocnych i słabych stron danego oddziału klasowego.
2. Indywidualne badanie pedagogiczne ucznia obejmujące następujące obszary :
  - analiza i synteza wzrokowa,
  - analiza i synteza słuchowa,
  - grafomotoryka, koordynacja wzrokowo-ruchowa,
  - kompetencje matematyczne,
  - lateralizacja,
  - sposób trzymania narzędzia pisarskiego.
3. Konsultacje z nauczycielami:
  - omówienie i przekazanie pisemnej informacji o wynikach badań uczniów,
  - przedstawienie potencjalnych trudności szkolnych konkretnych uczniów,
  - wskazanie form pomocy.
4. Porady dla rodziców:
  - omówienie i przekazanie pisemnej informacji o wynikach badań uczniów,
  - wskazanie form pomocy,
  - instruktaż i materiały ćwiczeniowe.

Wyniki badań:

W roku szkolnym 2014/2015 badaniami objęto 324 dzieci 5 i 6 letnich, realizujących roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne.

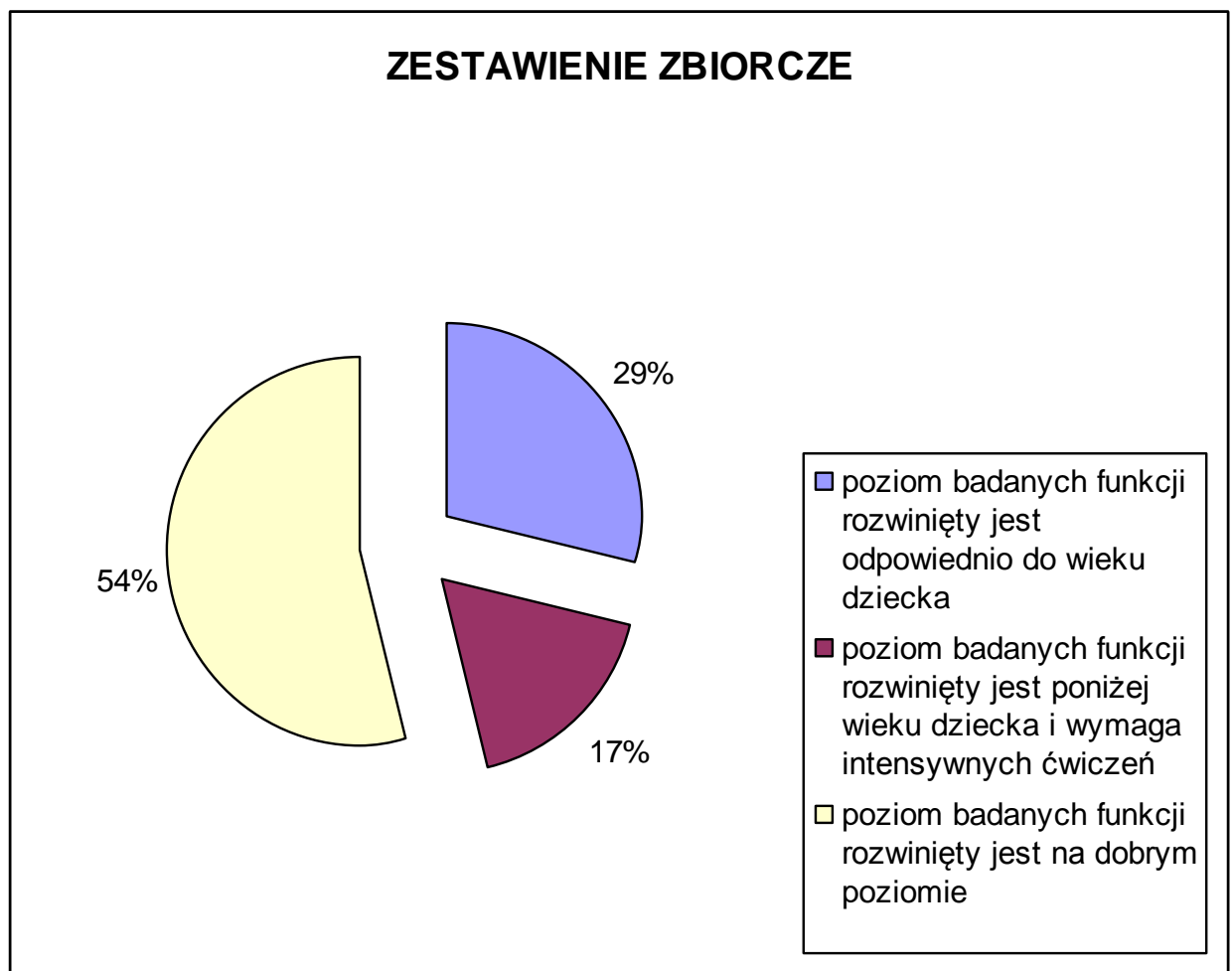
Badania przeprowadzono w 6 placówkach (3 szkoły podstawowe i 3 przedszkola – łącznie 14 grup).

Poniżej zostaną zaprezentowane dokładne dane zbiorcze w formie tekstu i wykresu.

Po badaniach stwierdzono:

- u **29%** badanych poziom wszystkich badanych funkcji percepcyjno-motorycznych rozwinięty jest odpowiednio do wieku życia dziecka ,
- u **17%** badanych poziom badanych funkcji percepcyjno- motorycznych rozwinięty jest poniżej wieku życia i wymaga intensywnej stymulacji,
- u **54%** badanych funkcje percepcyjno-motoryczne rozwinięte są na poziomie dobrym.

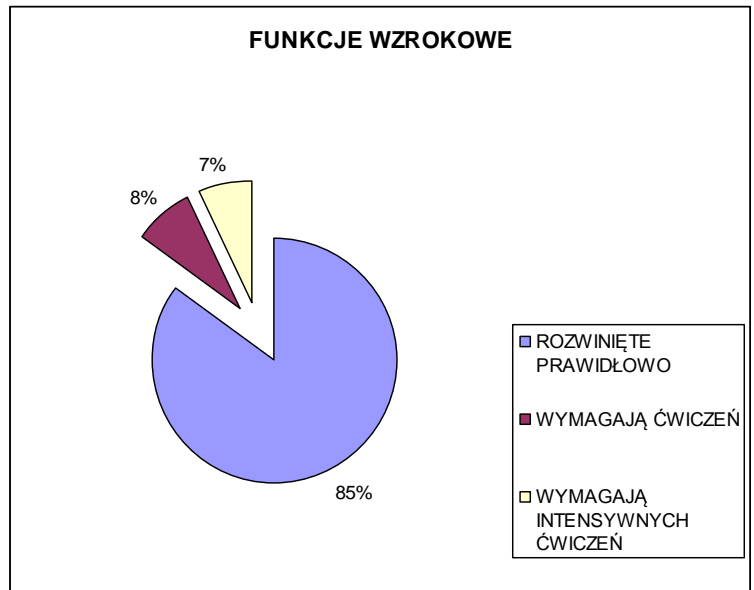
Powyższe dane prezentuje wykres:

Poniżej zostaną zaprezentowane dane z poszczególnych obszarów badań:

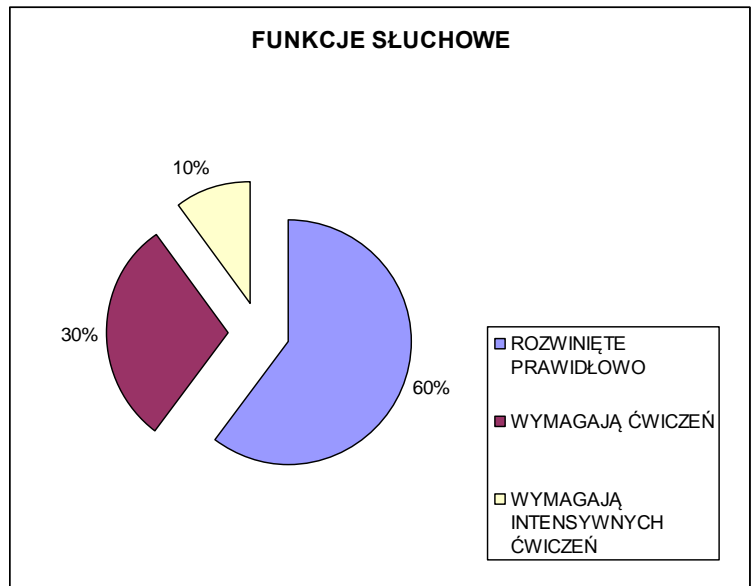
Funkcje wzrokowe:

- u 85% dzieci rozwinięte prawidłowo,
- u 8% dzieci wymagają ćwiczeń,
- u 7% dzieci wymagają intensywnych ćwiczeń.

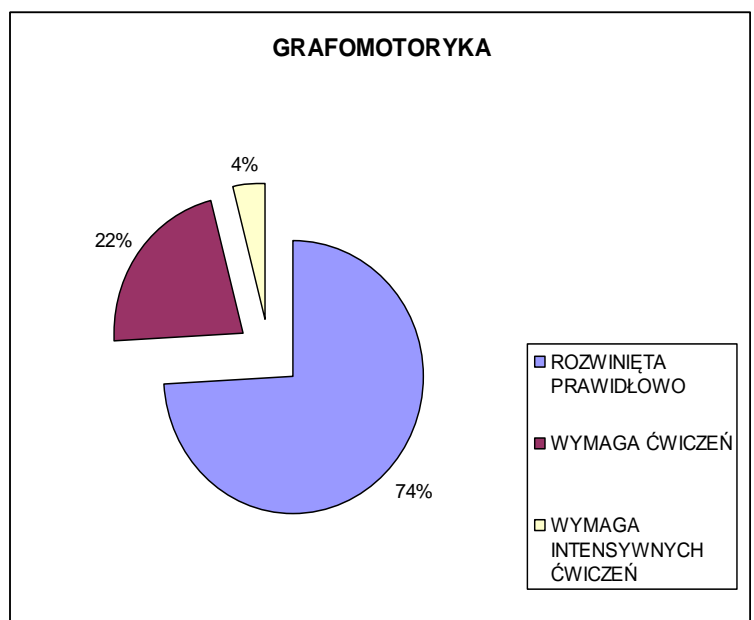
Funkcje słuchowe:

- u 60% dzieci rozwinięte prawidłowo,
- u 30% dzieci wymagają ćwiczeń,
- u 10% dzieci wymagają intensywnych ćwiczeń.

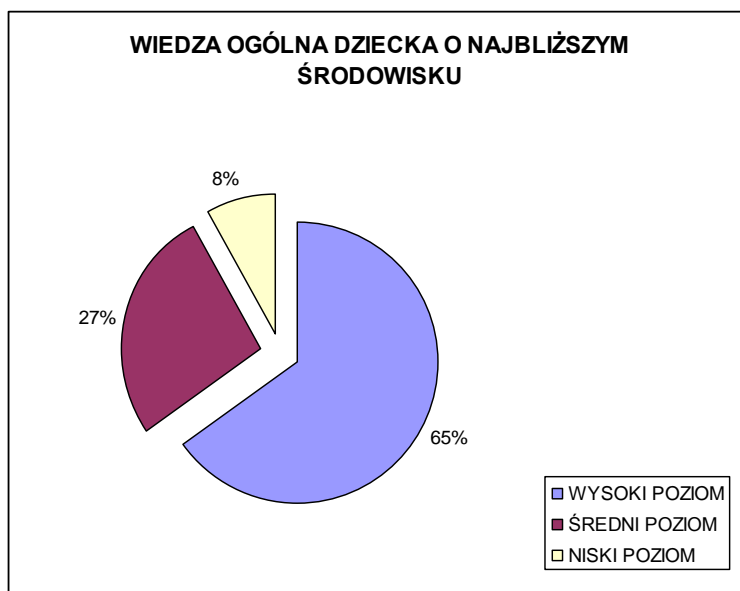
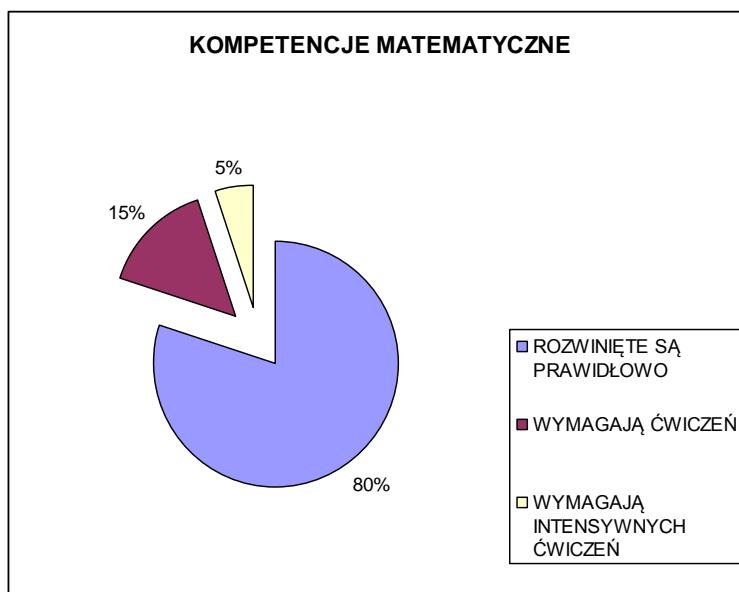
Grafomotoryka:

- u 74% dzieci rozwinięta jest prawidłowo,
- u 22% dzieci wymaga ćwiczeń,
- u 4% wymaga intensywnych ćwiczeń.

Kompetencje matematyczne:

- u 80% dzieci rozwinięte są prawidłowo,
- u 15% dzieci wymagają ćwiczeń,
- u 5% dzieci wymagają intensywnych ćwiczeń.

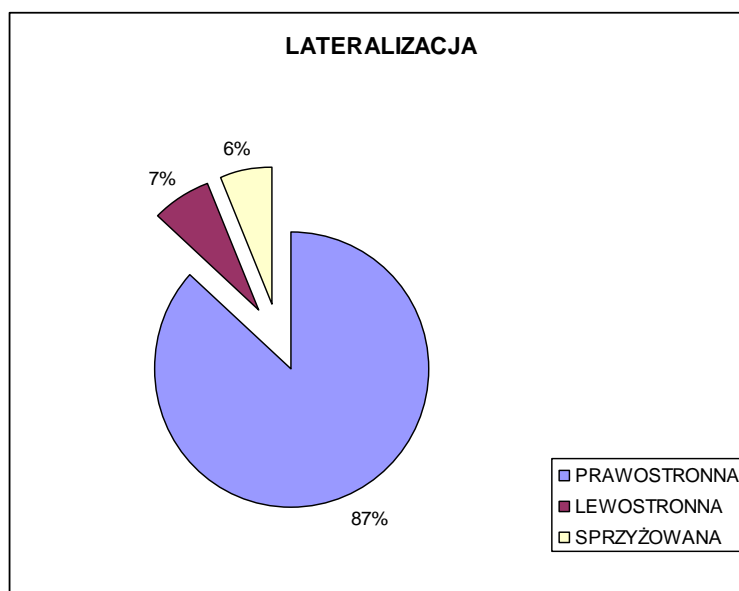

Wiedza ogólna o najbliższym środowisku dziecka:

- u 65% dzieci jest na wysokim poziomie,
- u 27% dzieci jest na poziomie średnim,
- u 8% dzieci jest na poziomie niskim.

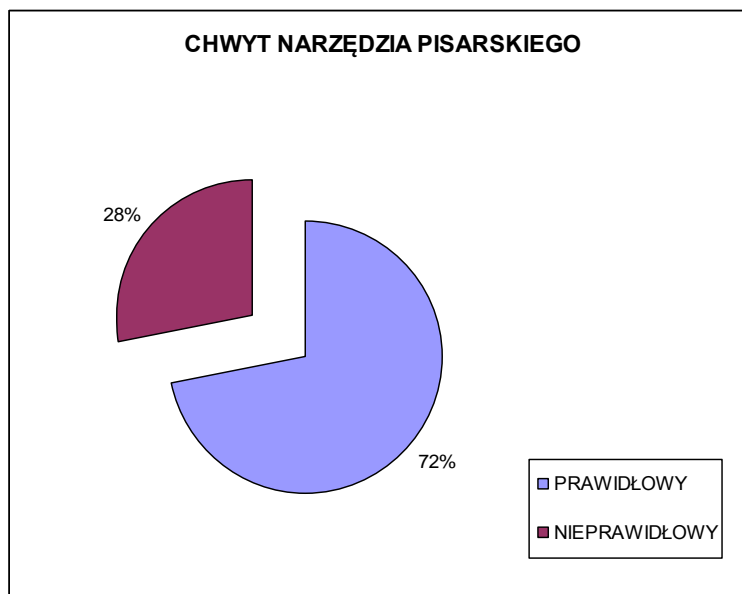
Lateralizacja:

- prawostronna – u 87% dzieci,
- lewostronna – u 7% dzieci,
- skrzyżowana – u 6%.

Chwyć narzędzia pisarskiego:

- prawidłowy – 72%
- nieprawidłowy 28 %.

Jak wskazują wyniki przeprowadzonych badań u **29%** dzieci poziom wszystkich badanych funkcji percepcyjno-motorycznych rozwinięty jest odpowiednio do wieku życia dziecka, u **17%** badanych poziom funkcji percepcyjno-motorycznych rozwinięty jest poniżej wieku życia i wymaga intensywnej stymulacji, a u **54%** badanych dzieci funkcje percepcyjno-motoryczne rozwinięte są na poziomie dobrym. Najniżej u dzieci rozwinięte są funkcje słuchowe, aż u 30% wymagają ćwiczeń, a u 10% wymagają intensywnych ćwiczeń. Funkcje wzrokowe prawidłowo rozwinięte są u 85% badanych, natomiast u 7% wymagają intensywnych oddziaływań. Motoryka mała u 74% badanych dzieci rozwinięta jest prawidłowo, intensywnej stymulacji wymaga u 4%. Kompetencje matematyczne u 80% rozwinięte są prawidłowo, ćwiczeń wymagają u 5% dzieci. Wiedza ogólna o najbliższym środowisku dziecka u 65% dzieci jest na wysokim poziomie, natomiast u 8% wymaga podjęcia intensywnych oddziaływań. Dodatkowo u 87% przebadanych dzieci ustalona jest prawostronna lateralizacja, u 7% lewostronna a skrzyżowana u 6%. Dość liczna grupa przebadanych dzieci – 28%, ma problem z powodu nieprawidłowego chwytu narzędzia pisarskiego.

Opis sprawdzonych efektów, rezultatów, wyników, skutków działania:

DLA UCZNIĄ:

1. Podjęcie wczesnej profilaktyki niepowodzeń szkolnych u dzieci rozpoczynających edukację szkolną.
2. Wyłonienie grupy dzieci zagrożonych niepowodzeniami szkolnymi.
3. Przeprowadzenie pełnej diagnozy psychologiczno-pedagogicznej w PPP-2 w celu wczesnego podjęcia pracy korekcyjno- kompensacyjnej i stymulującej.
4. Ustalenie po diagnozie mocnych i słabych stron dziecka.
5. Wdrożenie działań zapobiegających pogłębianiu się istniejących już u dziecka deficytów.
6. Ustalenie najefektywniejszych form pomocy.
7. Objęcie dziecka opieką psychologiczno-pedagogiczną.
8. Przygotowanie dziecka do podjęcia nauki w szkole.
9. Zrozumienie przyczyn trudności dziecka przez rodziców, co wpłynie na polepszenie atmosfery domowej.

DLA RODZICA :

1. Lepsze zrozumienie problemów i trudności dziecka.
2. Wskazanie poziomu rozwoju dziecka w poszczególnych zakresach rozwojowych.
3. Pomoc rodzicom w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Rodzic:

- wie jak wspierać swoje dziecko, jak pracować z nim w domu i jakich błędów podczas tej pracy nie popełniać,
- został ukierunkowany do pracy samokształceniowej z dzieckiem w domu,
- dostał materiały do samodzielnej pracy z dzieckiem w domu,
- udzielono mu instruktażu na temat rozwijania poszczególnych umiejętności dziecka ,
- miał możliwość uczestniczenia w prelekcji dotyczącej gotowości szkolnej i stymulowania funkcji percepcyjno-motorycznych dziecka,
- miał możliwość uczestniczenia w indywidualnych konsultacjach z pedagogiem przeprowadzającym badania przesiewowe,
- miał możliwość uczestniczenia w warsztatach dla rodziców, które odbywały się na terenie PPP-2 pt. „Stymulowanie funkcji percepcyjno-motorycznych dziecka 5-6 letniego”.

DLA NAUCZYCIELA:

1. Wspomaganie nauczycieli w realizacji funkcji edukacyjnej.

Nauczyciel:

- ma podstawę do dostosowania wymagań wobec poszczególnych dzieci,
- może podjąć kroki zmierzające do wczesnego przeciwdziałania niepowodzeniom szkolnym swoich uczniów,
- może lepiej i trafniej ukierunkować pracę rodzica z dzieckiem w warunkach domowych.

Wnioski z realizacji:

Z wyżej zaprezentowanych danych wynika, że tylko niecałe 30% populacji dzieci nie wymaga dodatkowych oddziaływań ukierunkowanych na stymulację funkcji percepcyjno-motorycznych. Natomiast 17% populacji dzieci zagrożonych jest niepowodzeniami szkolnymi już na progu swojej kariery szkolnej i to właśnie wobec tej grupy dzieci należy wdrożyć najszerzy wachlarz oddziaływań.

Jednocześnie zasadne podkreślenia jest, iż 54% populacji przebadanych dzieci funkcje percepcyjno-motoryczne rozwinięte ma na poziomie dobrym. Dzieci te powinny być w kręgu szczególnej koncentracji nauczyciela w codziennym procesie dydaktycznym. Jednocześnie rodzice, w warunkach domowych, powinni podjąć wobec nich ukierunkowane oddziaływania stymulujące.

Wnioski:

1. Program badań przesiewowych cieszy się dużym zainteresowaniem szkół i przedszkoli z rejonu działania Poradni i jest odpowiedzią na potrzeby placówek z zakresu wczesnej profilaktyki niepowodzeń edukacyjnych.
2. Badania przesiewowe przyczyniają się do przeciwdziałania trudnościom szkolnym, są efektywną profilaktyką niepowodzeń szkolnych.
3. Realizowany program przyczynia się do wspomaganie szkół w zakresie organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej na rzecz dzieci.
  - a) nauczyciel dostaje dokładne informacje dotyczące całego zespołu klasowego, dzięki czemu może lepiej planować i przeprowadzać swoje zadania edukacyjne i opiekuńcze.

b) nauczyciel, na podstawie kompleksowej informacji o grupie, może inicjować specjalistyczne oddziaływania wobec poszczególnych uczniów.

4. Program wspiera rodziców dzieci w działaniach opiekuńczo-wychowawczych:

a) rodzic jest czynnie włączany w procesy edukacyjne swojego dziecka, jest wspierany w pełnieniu swojej funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

b) rodzic, dzięki uzyskaniu specjalistycznej wiedzy, może brać czynny udział w rozwijaniu gotowości szkolnej swojego dziecka, a tym samym, jest aktywnym ogniwem przeciwdziałającym niepowodzeniom szkolnym swojego dziecka. Dlatego istotne jest prowadzenie wielokanałowej pedagogizacji rodziców oraz dostarczanie im materiałów instruktażowych, dzięki którym lepiej pokierują pracą samokształceniową swoich dzieci.

5. Program zapewni dzieciom specjalistyczną pomoc na terenie naszej Poradni w formie diagnozy i terapii.

6. Istotne jest wypracowanie form pomocowych dla placówek, dzięki którym pełniej wykorzystają swoje możliwości dotyczące wsparcia dziecka z trudnościami.

Legnica, lipiec 2015 r.
Miejscowość, data

Monika Mastalerz
Autor programu/projektu